

Nostaljik bir kurum: Yeşilay

Prof. Dr. Muzaffer Şeker

1961 yılında İzmir'de doğdu. 1986'da Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nden mezun oldu. 1995 yılında İngiltere'de Leicester Üniversitesi'nde İnsan Anatomisi üzerine doktora derecesi aldı. Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Anatomi Anabilim Dalı Başkanlığı ve Deneysel Tıp Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulundu. 2000 yılında doçent, 2006'da profesör oldu. 2002'dan beri Türk Anatomi ve Klinik Anatomi Derneği Yönetim Kurulu'nda Başkan Yardımcısı olarak, Temel Tıp Bilimleri Platformunda Genel Sekreter olarak görev yürütmektedir. 2008- 2010 yılları arasında İstanbul Medipol Üniversitesi Kurucu Mütevelli Heyetinde görev alan Şeker, Meram Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yürütürken Aralık 2010'da Konya Üniversitesi'nin kurucu rektörlüğüne atandı. Aynı zamanda kamu yönetimi lisans mezunu olan Dr. Şeker, evlidir ve üç çocuk babasıdır.

SD'nin geçen sayısında dosya konusu olan "Bağımlılık" üzerine Yeşilay Başkanı Sayın Muharrem Balcı'nın "*Bağımlılıkla Mücadele ve Yeşilay'ın Hukuk Misyonu*" başlıklı yazısını okurken birden kendimi ilk ve orta öğrenimimin geçtiği 1960-70'li yılların İzmir sokaklarında yer alan ve Yeşilay afişlerinin sergi-

lendiği panolarının önünde buldum. O zamanlar sürekli değişen ışıklı billboardlar yoktu, kalıcı panolar vardı. Yeşilay'ın günlük hayatımızın içinde sürekli yer aldığı dönemlerdi bana göre. İlkokullarda gerçekleştirilen bilgilendirme programlarından semt kütüphanelerinin kitaplıklarına, Mavi Kırangıç Dergisi sayfalarında yer alan uyarı ilanlarından gazete sütunlarına ve radyo programlarına kadar (tabii ki

o dönemde sadece TRT'de) hatırıma gelen bir dizi Yeşilay etkinlikleri... Ben ilk olarak Yeşilay ile Eşrefpaşa'dan Kemeraltı'na giderken cadde üzerindeki tarihi Yeşilay Binasının (şimdi o bina da tarih oldu) panolarında yer alan "*İçki Tüm Kötülüklerin Anasıdır...*" afişi ile tanışmıştım. Yanlış hatırlamıyorsam bir yılan ve kadeh eşliğinde uyarıcı bir tanıtım afişi ile elinde içki şişesi ile trafik kazası yapmış şaş-

TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ

kın sürücü dramatize edilmiş bir karikatürü de vardı. Hakkını yemeyelim, bir de ilkokulumuzda gerçekleştirilen Yeşilay haftası etkinlikleri, seminerler, Yeşilay'ın çalışmalarından oluşan siyah-beyaz belgesel film gösterileri, ödüllü münazaralar da bu tanışıklığımızı artırmış idi.

Önceki sayılarını da zevkle takip ettiğim SD Dergisinin, çağın sorunu "Bağımlılık" üzerine kapsamlı bir dosya yayımlaması ve içeriğinde konuyla ilgili birbirinden güzel ve yetkin makalelere yer vermesi takdire şayan. Bağımlılık sadece ülkemizin değil modern dünyanın büyük bir sorunu... Bu konuda Ankara AMATEM Direktörünün verdiği istatistiki bilgiler ile DSÖ ve Yeşilay'ın kendi web sayfasından ulaşılabilen TBMM Komisyon Raporunda yer alan ve gene İçişleri Bakanlığının, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ilgili yetkililerince bildirilen veriler (<http://www.yesilay.org.tr/Raporlar/tubim/turkiyeuyusturucuraporu2010.pdf> dosyası ile http://www.yesilay.org.tr/Raporlar/tubim/turkiye_ve_dunya_mukayeseli_yakalama.pdf dosyası) gayet net, göz açıcı ve rahat kaçırıcı uyarılar içermektedir. Bu konuda ülkemizde sinsi bir büyümenin varlığı ortada durmaktadır. Ülkemizin gelecekteki bütçe kaynaklarının daha büyük bir bölümünü bağımlılığa bağlı gelişen sağlık ve sosyal sorunlarına harcamak için geç kalmamız gerekmektedir.

Yıllar önce İngiltere de, "Sen nasıl Türk'sün, sigara içmiyorsun" sözünden utanmış ve ülkeme her gelişimde havalimanında çalışan resmi görevlilerin sürekli sigara içen görüntülerinden ülkemini imajı açısından hep rahatsızlık duymuş biri olarak, ülkemdeki son yıllardaki sigaraya karşı yürütülen başarılı kampanyalardan çok büyük mutluluk duyuyorum. Fakat aynı çabanın diğer bağımlılık oluşturan maddelere karşı aynı duyarlılıkla işleme konmadığını da üzülerek gözlemliyorum. Özellikle alkolizm ile mücadeleye yönelik gösterilen çaba ve hassasiyetlerin çarpıtılarak çağdışılık göstermesine, gericiliğe hatta Atatürkçülük sorgulamasına dönüştürülmesi ile baskılandığına şahit oluyorum. Bu konudaki davranış biçimimiz sanırım dünyada eşi benzeri olmayan trajikomik sosyal ve siyasal baskı örneği olarak literatürde yerini alacak niteliktedir. Hızlı teknolojik gelişmelere bağlı olarak iletişim ve ulaşımda gelişen noktalar ile birlikte kültürel değerlerin çözüldüğü, geleneksel sosyal yapının savrulduğu bu günlerde; insanımız hızlı yaşama, hızlı değişime, hızlı öğrenime, hızlı edinmeye ve yine hızlı tüketime de hızlı bir şekilde ayak uydurmuş durumdadır. Bu da bizde

yeni yeni ve farkında olamadığımız bağımlılıklar oluşturmaktadır.

Yeşilay Başkanı olmak sorumluluk yüklenmek demektir. Ülke gençliğinin ve geleceğinin sorumluluğunu, büyük bir emaneti omuzlarında hissetmek demektir. Yeşilay Başkanı Sayın Muharrem Balcı, bu sorumluluk bilincine sahip, gayretli bir sivil toplumcu. Fakat bu sorumluluk, sadece Anayasanın 58.maddesinin 2.fıkrasını hatırlatmak ile devletin sorumluluğunu gündeme getirmek ile taşınmış olmuyor. Bu şekilde hayatımızı ahtapot gibi her köşeden kuşatan bağımlılıklarla mücadele edemeyeceğimizi bilmemiz gerekiyor. Özellikle de Yeşilay'ın Başkanından başlayarak taşra teşkilatına kadar her bir bireyinin...

İletişim çağı olarak tanımlanan günümüz dünyasında, her şeyin kontrolsüzce tüketiminin teşvik edildiği ve geleneksel değer yargılarının ucuz bedellerle harcandığı bu günlerde, Yeşilay artık hayatımızın dışında kalmış durumda. Ülkemizde böyle bir kurum var mıydı, faaliyetini sürdürüyor muydu, ne yapıyordu, neler yapmak istiyordu da ne kadarını gerçekleştirebiliyordu? Yeşilay, uzun dönemdir en azından benim için derin bir sessizlik içinde olan bir kurum. Yeşilay'ın, pasif ve yaşlı bir kadronun elinde tuttuğu (kapalı tutulan mı deseydim) taşra teşkilatlarını yenilemesi, daha aktif bir halkla ilişkiler politikası geliştirerek periyodik, sistematik gündemler oluşturması gerekiyor. Toplum bilgilendirmede aktif, aileler ile iletişim halinde, ebeveyn ve çocuklar arasında köprü olacak şekilde toplumun tüm katmanları ile birlikte çalışmalar yapması gerekiyor. Milli Eğitim, Sağlık, Millî Savunma ve İçişleri Bakanlıkları, üniversiteler, yerel yönetimler, medya ve sivil toplum kuruluşları ile ortaklaşa projeler üretip uygulaması, toplumdaki pozitif rol modelleri öne çıkartabilmesi, bağımlılığa bağlı ortaya çıkan dramatik örnekleri daha sık gündeme taşınması gerekiyor. SD'nin bağımlılık dosyasında "% 100 Dumansız Hava Sahası" kampanyasını anlatan Mine Tunçel'in işaret ettiği üzere, Avrupa'da ülkemizin imajı ile özdeşleşmiş bir karanlık tablodan bugün örnek gösterilen bir ülke noktasına kısa sürede gelebildik. Konunun üzerinde aynı ciddiyet ve kararlılık ile durulursa, bağımlılıkla ilgili diğer sorunlu alanlarda da kısa sürede mesafe alınacağını düşünüyorum.

Geçtiğimiz aylarda İstanbul'a da uğrayan Body Worlds sergisinde, çıkışa bırakılan "sigarayı şimdi bırakıyorum kutucuğu"na atılan sigara paketlerinin Yeşilay'ın çalışmalarından daha etkili bir propaganda gerçekleştirdiğini dü-

Yeşilay'ın, pasif ve yaşlı bir kadronun elinde tuttuğu taşra teşkilatlarını yenilemesi, daha aktif bir halkla ilişkiler politikası geliştirerek periyodik, sistematik gündemler oluşturması gerekiyor. Kaygıları ortak olan toplumun farklı kesimlerini birbiriyle aynı amaç etrafında bir araya getirebilecek, daha aktif, daha bilimsel ve genç bir Yeşilay'a ihtiyaç var.

şünüyorum. Günümüz insanının görsel verilere daha çok önem verdiğini göz önünde bulundurursak, Yeşilay'ın da bu konuda benzer çalışmalara ağırlık vermesi gerekmektedir.

Sonuç olarak bu zorlu ve uzun mücadelede, geçmişi geleceğe taşımada öncü kurum Yeşilay olmalıdır. Yeşilay, kendine özgü düşüncesini, dünyaya, hayata bakışını, bilimsel temelli uyarılarını sürekli topluma hatırlatmalı, bir şekilde günlük yaşamımızda daha etkin şekilde yer almalıdır. Bunun için de Yeşilay'ın teşkilat organizasyon tablosunda, yasal mevzuatında ve mali kaynaklarını geliştirme ve değerlendirmede, daha da önemlisi taşra kadrolarında yeni bir soluğa gereksinimi var. Kaygıları ortak olan toplumun farklı kesimlerini birbiriyle aynı amaç etrafında bir araya getirebilecek, daha aktif, daha etkin, daha bilimsel ve genç bir Yeşilay'a ihtiyaç var. Sayın Muharrem Balcı'nın birikimleri ile deneyimlerinin, kendisinin bu işin üstesinden gelmesine en büyük desteği temin edebileceğini düşünüyorum. Toplumumuzun geleceği için kendisine canı gönülden başarılar diliyorum.